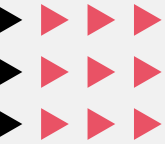
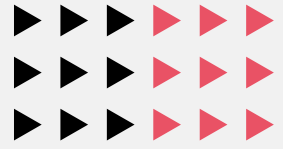

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar

HELLER FARKAS
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
INTÉZET

ÜZLETI ISMERETEK EGY VÁLTOZÓ GAZDASÁGI KÖRNYEZETBEN

2023. FEBRUÁR 7.

**SZENT II. JÁNOS PÁL TEREM
1088 BUDAPEST SZENTKIRÁLYI UTCA 28. I. EMELET**

ONLINE IS!

A KONFERENCIA CÉLJA

A konferencia az üzleti élet aktuális kihívásaira keresi a választ átfogó képet nyújtva a kapcsolódó tudományterületek legfrissebb kutatási irányairól.

A PPKE JÁK Heller Farkas Közgazdaságtudományi Intézete által meghirdetett MBA program 12 oktatója prezentálja a szakon tanított tárgyához kapcsolódó kutatási eredményeit, egyszersmind előadói és kutatói oldalukról is bemutatkozva.

A konferencia során egy félórás panel keretében lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy a meghirdetett MBA programról, az oktatott tárgyakról kérdéseket tegyenek fel az érdeklődők.

A konferencia hibrid formában kerül megrendezésre, így nemcsak a személyesen jelenlévő hallgatóság, hanem az online módon bekapcsolódók is élhetnek a lehetőséggel. A rendezvénynek ez a része tehát azoknak a leendő hallgatóknak szól, akik még nem döntötték el véglegesen, hogy a felvételi kérelmüket melyik intézményhez kívánják benyújtani.

A KONFERENCIA PROGRAMJA

10:00 Dékáni köszöntés, konferencia megnyitása

10:15 Plenáris szekció

Szekcióelnök: *Katona Klára*

Csath Magdolna: Az innováció állami támogatásának eredményei és problémái a feldolgozóipari KKV-k körébe

Balla Andrea: Vállalati nyereségesség és likviditás a COVID-19 világjárvány idején: empirikus elemzés magyar és lengyel vállalatok esetén

Szilas Roland: Emberközpontú vezetés és HR gyakorlata és lehetőségei

Katona Klára: Gazdasági és/vagy erkölcsi szereplők a gazdasági elméletekben

11:45 Tájékoztató az MBA programról, kérdések online és helyben

12:15 Ebédszünet

13:00 Plenáris szekció

Szekcióelnök: *Schlett András*

Bódi-Schubert Anikó: A globális gazdaság hálózati építőelemei- csomópontok és hálózati feszültségek

Szigetvári Tamás: Török működőtőke-beruházások a közép - és délkelet-európai régióban

Nagy Balázs: A csendes kilépés (quiet quitting) jelentősége a vállalkozások szempontjából

Schlett András: Munkaszervezeti formák és hatékonyságuk a mezőgazdaságban

14:30 Kávészünet

15:00 Plenáris szekció

Szekcióelnök: *Szalai Ákos*

Fogarasi Norbert: A pénzügyi számítástudomány alkalmazása aktuális kihívásokra

Halász Zsolt: A virtuális eszközök és az elosztott főkönyvi technológia hatása a pénz és tőkepiaci szabályozásra

Mányó-Váróczy Violetta: Különös érdekek - érdekes különbségek. Egyes KKV-k számviteli adminisztrációs kihívásai

Szalai Ákos: Vállalati döntések, kockázat és jog. A polgári, kereskedelmi, társasági jognak az üzleti döntésekben rejlő kockázatra gyakorolt hatása

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Csath Magdolna

Az innováció állami támogatásának eredményei és problémái a feldolgozóipari KKV-k körében*

A kutatás célja: Az állam növekvő összegeket fordít a kutatás-fejlesztés és innováció támogatására. Ezt mutatja az is, hogy 2021-ben a GDP arányos K+F ráfordítás elérte a 1,64 %-ot, amellyel Magyarország az EU-ban a középmezőnyben foglal helyet. Ahogyan azonban azt a különböző hazai és nemzetközi elemzések bizonyítják, a ráfordításokkal kapcsolatos eredmények tekintetében viszont nagy lemaradásban vagyunk. A kutatás célja volt, hogy vállalati felmérések keretében vizsgáljuk az alacsony eredmény szint lehetséges okait, és ajánlásokat fogalmazzunk meg a döntéshozók részére a forrásfelhasználás hatékonysága növelésének módszereivel kapcsolatban.

A kutatás módszertana: A kutatás kérdőíves felmérésre és interjúkra támaszkodik. Ezt egészíti ki a széleskörű hazai és nemzetközi irodalomfeldolgozás, valamint további céges és intézményi interjúk Svédországban, Izraelben, Luxemburgban és Lengyelországban. A magyar mintában azok a cégek szerepelnek, amelyek állami innovációs forrásból támogatást kaptak. A cégek többsége kis és közepes méretű vállalat és magyar tulajdonban van. A kutatás során elsősorban arra összpontosítottunk, hogy az állami segítséghez kapcsolódott-e saját forrásból is K+F ráfordítás, valamint, hogy az egyszeri támogatás ki tudott-e váltani a vállalatoknál hosszabb távú hatásokat, előidézett-e a vezetési-szervezési rendszerben, a munkavállalók képzettségében is megjelenő másodlagos innovációkat.

A kutatás eredményei és következtetései:

- nagy különbség van az innovációs ráfordítások hatékonysága tekintetében a vizsgált külföldi és hazai cégek között
- az innovációt támogató állami források felhasználása Magyarországon kevésbé járt együtt kapcsolódó vállalati forrásbevonással
- ritkán keletkezett Magyarországon az állami ráfordítás következtében új szabadalom, védjegy vagy egyéb szellemi termék
- a megvalósuló beruházások többsége inkább gépi, technológiai és kevésbé tudásberuházás volt.

*A kutatást az NKFI alap támogatta

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Balla Andrea

Vállalati nyereségesség és likviditás a COVID-19 világjárvány idején: empirikus elemzés magyar és lengyel vállalatok esetén

A tanulmány nagyméretű vállalati mintán alapuló elemzés révén magyar és lengyel mikro-, kis- és középvállalatok esetében vizsgálja a COVID-19 válság hatását a vállalati nyereségességre és likviditásra. Panelelemzéssel és differencia-különbség becsléssel elemeztünk egy 59 191 magánvállalatból álló mintát 2020-2021 időszakra vonatkozóan. A vállalatok pénzügyi adatainak elemzéséhez hat különböző ágazatot határoztunk meg. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a COVID-19 a vállalat méretétől, ágazati besorolásától és országspecifikus tényezőktől függően eltérő módon érintette az elemzett időszakban a különböző méretű vállalatokat.

Az eredményekből látható, hogy a pandémia idején a nyereségességre gyakorolt negatív hatás a mikrovállalkozásoknál jobban megmutatkozik, mint a kis- és középvállalkozásoknál, és a hat ágazatot a világjárvány ugyancsak eltérő módon befolyásolta az egyes-országokban. Az Európai Bizottság által Lengyelország és Magyarország számára a 2020-2021-es időszakra nyújtott koronavírus miatti helyreállítási alapból származó intézkedéseket és források volumenét is vizsgáltuk. A magyar cégek jövedelmezősége a COVID-19 előtt az átlag felett volt, az összes ágazatra vonatkozó eredmények azt támasztják alá, hogy a jövedelmezőség csökkenése a V4 csoportba tartozó magyar cégek esetében volt a legnagyobb. Az eredmények alátámasztására fontos kiindulópont a COVID-19 idején eszközölt országspecifikus makrogazdasági intézkedések és azok hatásainak vizsgálata.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Szilas Roland

Emberközpontú vezetés és HR gyakorlata és lehetőségei

Vezetőink felkészítése a jelen és a jövő komplex kihívásaira csak szilárd erkölcsi alapokra épülhet. Egy emberközpontú vezetési megközelítés kiindulópontja olyan keresztény ihletettséggű antropológia, amely az ember teremtettségéből származtatja hivatását az üzleti világban is. Ez a vezetői emberkép olyan üzleti és szervezeti megoldások irányába mutat, amelyek a gazdasági siker lehetőségét mindig a közjó és a teljes emberi fejlődés előmozdításával egységben keresik.

A tudásalapú és technológiaiintenzív, erősen versengő gazdaságban ez a megközelítés kitörési pontot kínál, hiszen éppen abban nyújt segítséget, hogy a vállalatvezetők az emberi motiváció, legmélyebb, transzcendens rétegeit mozgósítsák a legkiválóbb személyes teljesítmény elérése érdekében. Az elkötelezett, tehetségük legjavát nyújtó munkatársak megtartása és fejlesztése az egyik legbonyolultabb kihívás a magyarországi vállalkozások számára. A vállalatok ezt a célt megfelelő küldetés meghatározással, célkijelöléssel, munkaszervezéssel, vezetési felfogással, szervezeti kultúrával, HR rendszerekkel és eszközökkel érhetik el.

Az előadás röviden áttekinti azokat a legfontosabb vezetési elméleteket, amelyek az emberközpontú vezetés gyakorlatában támpontként szolgálnak. Az etikus és autentikus vezetés, a szolgáló és törődő vezetés koncepciói mára meghatározóvá váltak a korszerű menedzsment oktatás területén. Korunk rendkívüli komplexitása és változékonysága megköveteli ezeknek az elméleteknek folyamatos újraértelmezését gyakorlati példákon keresztül és az aktuális tapasztalatokra, tanulságokra irányuló reflexiót. Ennek megfelelően az előadás záró részében aktuális magyarországi és külföldi vállalati példák segítségével teszünk kísérletet arra, hogy ennek a vezetői filozófiának az alkalmazására bátorítsuk az erre nyitott hallgatóságot.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Ambrus Loránd

Katona Klára

Gazdasági és/vagy erkölcsi szereplők a gazdasági elméletekben

Egy szervezet alapvető célja kifejezi tevékenységének irányultságát és végső soron létének értelmét (Chikán, 2021). E definíció alapján minden szervezet, és ezen belül minden gazdasági tevékenységet folytató szervezet első és legfontosabb feladata, hogy ezt az alapvető célt pontosan meg tudja határozni. A kérdés tehát meglehetősen releváns és megkerülhetetlen, de nem mondható, hogy a különböző cégelméletek ezt a legfontosabb kérdésként azonosítják. Nem véletlen, hogy a vállalatelmélet elkerülte ezt a kérdést, miközben a társadalomelmélet, a filozófia és az etika különböző vitáinak középpontjába került. Éppen alapvető, egzisztenciális jellege miatt csak a tágabb értelemben vett társadalomtudományok adhatnak rá megfelelő választ. A szakmai polémia tehát lényegében arról szól, hogy a lehetséges célok vagy célkombinációk közül mi az, ami gazdaságilag, etikailag és társadalmilag elfogadható.

A jelen kutatás azt elemzi, hogy a gazdasági szereplők lehetséges - gazdasági, társadalmi és etikai - mozgatórugóival az Adam Smith-i modellre épülő különböző gazdaságelméleti megközelítések hogyan és milyen formában foglalkoznak. A tanulmány csoportosítja a különböző gazdaságfilozófiai megközelítéseket aszerint, hogy komolyan veszik-e a felsorolt értékek összefüggéseit, és a nyereségesség mellett közvetlenül vagy közvetve előírják-e a társadalmi és etikai elvárásoknak való megfelelést is. Az elemzés célja annak feltárása, hogy ezek az elméleti megközelítések tudnak-e következetes és érvényes választ adni a következő kérdésekre: Tekinthetjük-e a gazdasági szereplőket egyszerre erkölcsi szereplőknek is és milyen lehetőségek vannak arra, hogy az üzleti élet törekvéseit etikai normákban rögzítsük anélkül, hogy az alapvető közgazdasági keretektől eltérnénk? A tanulmány újdonsága, hogy rámutat a gazdasági és erkölcsi ágens elválasztásának és összekötésének is gazdaságelméleti nehézségeire.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Bódi-Schubert Anikó

Ritzlné Kazimir Ildikó

A globális gazdaság hálózati építőelemei-
csomópontok és hálózati feszültségek

Tanulmányunk fókuszában a globális gazdaság hálózatos szerkezetének feltérképezése, logikai rendszerbe foglalása áll, amely logikai struktúrát sokváltozós modellezés segítségével kívánunk validálni. Kutatásunkban alkalmazott szemlélet szerint a globális gazdaság működésének mérhető outputját az üzleti hálózatok adják, de ezek a hálózatok is beágyazódnak és kölcsönösen összekapcsolódnak további hálózati alrendszerekkel. Az elmúlt években – különösen a koronavírus-járvány kapcsán jelentkező hatásokat elemezve – központi témává vált a globális ellátási hálózatokban kialakuló szakadások, hálózati feszültségek létrejötte, mint például a kikötői zsúfoltság miatt emelkedő szállítási átfutási idők és költségek, a növekvő nyersanyagárak, a chiphiány vagy egyéb alkatrész-hiány miatti gyárleállások. Nem triviális azonban, hogy ezek a jelenségek okok vagy okozatok-e, s bizonyos hálózati sűrűlódások hogyan fejtik ki hatásukat a vállalati hálózatok működésére. Tanulmányunkban arra vállalkozunk tehát, hogy logikai struktúrát alkotva bemutassuk a világgazdaság hálózatos szerkezetének felépítését, azonosítsuk az azonos karakterisztikájú kiemelt hálózati alrendszereket, majd pedig ökonometriai modell segítségével igazoljuk az azonosított hálózati alrendszerek közötti logikai kapcsolatokat létét, valamint a közöttük fellépő szakadásoknak a globális teljesítményt befolyásoló hatását.

Tanulmányunk 4 fő szerkezeti egységre bomlik, elsőként rövid irodalomkutatás során, elsősorban az IMP Group hálózatfelfogását alkalmazva elemezzük az üzleti hálózatok fő jellemzőit, mint az összekapcsolódottság, beágyazottság, illetve a globalizáció hatása az üzleti hálózatok komplexitásának növekedésére.

A bemutatott elméletek alapján tanulmányunkban kifejtjük azon feltevésünket, amely szerint a globális gazdaság öt fő hálózati alrendszerre határolható le. A különböző módon összekapcsolódó üzleti hálózatokra, amelyek a makroszempontról mérhető globális gazdasági teljesítményt állítják elő, s csomópontjaik a multinacionális vállalatok. Az üzleti hálózatok beágyazódnak a nemzetállamok és NGO-k alkotta geopolitikai hálózatokba, továbbá a működésük kölcsönösen függ az egyes országok földrajzi adottságai és elsősorban nemzeti

stratégiai fejlesztési döntései alapján szerveződő és fejlődő közlekedési hálózatok teljesítményétől, amelyeknek a tengeri kikötők a kritikus csomópontjai.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Bódi-Schubert Anikó

Ritzlné Kazimir Ildikó

A globális gazdaság hálózati építőelemei-
csomópontok és hálózati feszültségek

Az üzleti hálózatok működése szorosan összekapcsolódott emellett a technológiák és erőforrások hálózatával. A negyedik ipari forradalommal digitalizáció, az automatizáció szinte minden iparág működését átalakították, amelynek eredményeként az üzleti hálózatok nagy része közös csomóponti erőforrásokat és alkatrészeket használ (Pl. réz, félvezetők, kábelek). Az üzleti hálózatok teljesítményét szintén erőteljesen befolyásolni képesek a fogyasztói hálózatok, hiszen minden vállalat teljesítménye alapvetően függ a fogyasztók igényeitől és elvárásaitól. A fogyasztók különböző tulajdonságaik alapján szegmentálhatók. Az infokommunikációs technológiai fejlődés, a közösségi média használat univerzális elterjedésének eredményeként a fogyasztók is képesek lehetnek összekapcsolódni, s különböző preferenciák mentén közösségi hálózatokat alkotni. Tanulmányunkban alkalmazott megközelítésünkben ez az öt hálózati alrendszer alkotja azt a struktúrát, amelyet globális gazdaságnak nevezünk, de az említett alrendszerek egzakt szétválasztása épp a komplexitásuk magas foka miatt nem triviális.

Tanulmányunk harmadik szakaszában indikátorváltozók segítségével ökonometriai módszerekkel (korreláció és Granger-oktság) is igazoljuk a feltételezett hálózati alrendszerek közötti erős összekapcsolódottság létét, majd a strukturális egyenletek módszerével modellezzük, hogy az egyes alrendszerekben kialakuló hálózati feszültségek hogyan gyűrűznek tovább és okoznak szakadásokat, visszafogva ezáltal az üzleti hálózatok teljesítményét.

A kutatásunk során 2004-2021 közti időszakot vizsgáltuk azért, hogy meg tudjunk figyelni prosperáló és válsággal terhelt periódusokat is. Éves gyakoriságú adatbázist állítottunk össze olyan változókból, amelyek az egyes hálózati szintek hálózati teljesítményét közelítik, másrészt olyan változókat is kerestünk, amelyek a növekvő feszültségeket írják le. A változók főként globális indikátorok, ezek hiányában néhány esetben EU-s indikátort választottunk. A változókat kategorizáltuk az öt hálózati alrendszernek és a hálózat teljesítményét leíró szerepének megfelelően.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Szigetvári Tamás

Török működőtőke-beruházások a közép- és délkelet-európai régióban

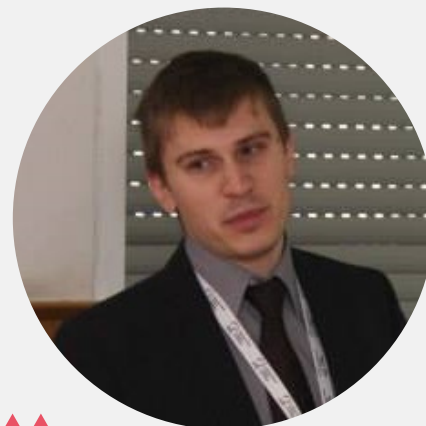

A feltörekvő országok egyre jelentősebb szerepet játszanak a nemzetközi működőtőke-áramlásban: ma már nem csak az amerikai, nyugat-európai vagy japán vállalatokra jellemző a külföldi tőkebefektetés és a globális értékláncok kialakítása, de egyre aktívabb szerepet játszanak a korábban fejlődő országokként, vagy fél-perifériaként, perifériaként aposztrofált térségek országai is. Bár globális szinten Kína és a kelet-ázsiai országok járnak élen a kifelé irányuló FDI tekintetében, a közép- és délkelet-európai régióban, így hazánkban is, regionális szereplők is megjelentek a befektetők között. Az előadásban Törökország példáját vizsgáljuk meg, amely a G20-ak tagja, és a kétezres években jelentős gazdasági fejlődésen ment keresztül. A török tulajdonú vállalatok egy része be tudott kapcsolódni a nagy nemzetközi értékláncokba, illetve maguk is elkezdtek kiépíteni nemzetközi termelési és értékesítési hálózataikat. Áttekintjük, hogy milyen szerepe volt a kifelé irányuló befektetések esetében a török gazdasági folyamatoknak és a politikai stratégiának, illetve milyen szempontok teszik vonzóvá számukra Közép- és Délkelet-Európát mint befektetési célpontot. Megvizsgáljuk továbbá, milyen szerepet játszanak a külső befektetések a török vállalatok stratégiájában, a tőkebefektetésről szóló elméletek hogyan magyarázzák a térségbeli befektetésekkel kapcsolatos motivációikat. E mellett bemutatjuk, hogy melyik szektorok, és ezen belül mely vállalatok a legaktívabbak ezen a területen, illetve hogy mely célországok dominálnak a befektetésekben. Az előadásban rámutatunk a kérdéskör vizsgálatával kapcsolatos néhány statisztikai nehézségekre és problémára is.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Nagy Balázs

A csendes kilépés (quiet quitting)
jelentősége a vállalkozások szempontjából

A quiet quitting az elmúlt hónapok egyik gyakran használt kifejezésévé vált a közösségi médiában és (ennek következményeként) a menedzsment szakirodalomban is vizsgálták ezt a jelenséget. A csak minimális teljesítményre törekvő munkavállalók ösztönzésére nincs egységes 'recept', hiszen a különböző országok polgárai eltérő munkakultúrával és értékrenddel rendelkeznek, ami meghatározza az adott országban alkalmazott menedzsment módszereket.

A quiet quitting azonban csak egy eleme a napjainkban tapasztalható, a munkavállalókat érintő hatásoknak. A távmunka, a 'home office' terjedése, a Nagy Felmondás (Great Resignation), a négynapos munkahét megjelenése is jelentős változást vetít előre. Az átalakuló világban a digitális technológiák fejlődése, a digitális forradalom lehetővé teszi és felgyorsítja a változás folyamatát és a munkaadókat is új megoldások keresésére ösztönzi. A Z és hamarosan az alfa generáció munkaerőpiacra lépésével ezek a folyamatok gyorsulhatnak.

Az alfa generáció tagjai (2010 után születettek) hamarosan megkezdik középfokú tanulmányaikat. Kérdés azonban, hogy az oktatási rendszer felkészült-e ezekre a megváltozott jellemzőkre, például a digitális eszközhasználat terén. Ez is rámutat arra, hogy alkalmazkodni nemcsak a vállalkozásoknak kell, hanem például a pedagógusoknak, tanároknak, oktatóknak is. Ezek mellett azonban számos tényezőt lehet vizsgálni a jogi környezet alkalmazkodóképességétől kezdve a vezetők és beosztottak közötti generációs különbségekből fakadó nehézségekig. Az előadás ezeket a szempontokat tárja fel és gondolatébresztőként szolgálhat a szükséges menedzsment eszközök alkalmazása terén.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Schlett András

Munkaszervezeti formák és hatékonyságuk
a mezőgazdaságban

A dinamikusan változó környezetben a szervezetek is állandó fejlődésben vannak, módosulnak, újjáalakulnak. A modern gazdaságra a munkaszervezeti formák sokfélesége jellemző, melyek összehasonlításában segíthet a szervezetszociológiából jól ismert kontingencia-elméletet. Ez az elmélet mutatott rá elsőként, hogy bár a formális szervezeti struktúra jelentősen befolyásolja a szervezet hatékonyságát, mégsem létezik egy általánosan alkalmazható hatékony struktúra minden szervezetre, azoknak ugyanis a mindenkori környezeti feltételekhez kell alkalmazkodniuk. A kontingenciaelmélet a szervezetek környezethez történő adaptációs képességére helyezi a hangsúlyt, és napjainkban is az egyik legelterjedtebb szervezetelméleti megközelítésnek számít. Az optimális struktúrát különböző tényezők (mint pl. szervezeti stratégia vagy méret) alapján állapítja meg, ezek az ún. kontingencia tényezők. A hatékonyság érdekében a szervezet struktúráját a kontingencia tényezőkhöz kell igazítani.

A mezőgazdaságban a munkaszervezetet leginkább az üzemméret, a tulajdonviszonyok, az adott művelési ág élőmunka-igényessége, valamint a felhasznált technológiai eszközök határozzák meg. Ezekhez járul, hogy a gazdálkodó szervezetekben dolgozó emberek milyen ismeretekkel, hagyományokkal, szokásokkal rendelkeznek. Az előadás a nagyüzemi és kisüzemi mezőgazdálkodáshoz kapcsolódó munkaszervezeti sajátosságok integrált bemutatására törekszik. A kontingencia elmélet segítségével rámutat az üzemtípusokhoz kapcsolódó munkaszervezeti formák erősségeire, gyengeségeire, valamint kitér az érdekeltségi sajátosságaik bemutatására is. Fontos megemlíteni azt is, hogy stabil és instabil környezetben más-más szervezeti megoldások vezethetnek sikerre, illetve, hogy a modern technológiai vívmányok korábban nem feltételezett előnyök megszerzésére is lehetőséget adhatnak.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Fogarasi Norbert

A pénzügyi számítástudomány alkalmazása
aktuális kihívásokra

A pénzügyi számítástudomány az elmúlt 60 esztendő egyik legdinamikusabban fejlődő kutatásterülete. A tudományterület a pénzügy, a matematika és az informatikai tudományok elemeit ötvözve próbál a pénzügyi világ aktuális kérdéseire választ találni. A számítástechnikai hardware sebesség, a mesterséges intelligencia és tanulási módszerek valamint a heurisztikus technikák fejlődésével számos, korábban megoldhatatlannak tűnő problémát sikerült megoldani, vagy hatékony közelítést sikerült adni a problémák megoldására. A szakterület közelmúltban folytatott kutatásai olyan gyors megközelítésekre összpontosítanak, amelyek valós időben, magas frekvenciájú algoritmikus kereskedési alkalmazásokban bevethetők. Emellett igyekeznek megbízható megközelítő megoldásokat találni nehéz problémákra, melyek határozott futamidejűek és általánosító jellegűek.

Jelen előadás két kritikusan fontos kutatási területen tűzte ki a fenti célokat: a portfolio optimalizálás és az optimális ütemezés kérdésében. Mindkettő alapvető jelentőséggel bír napjaink pénzügyi számításaiban. Az optimális portfolio kiválasztása az 1950-es évek óta a legkiemeltebben kezelt problémakör része, mely a mai napig megtartotta relevanciáját. A hagyományos hozam-kockázat megközelítéssel szemben a ritka, az átlaghoz való visszatérést maximalizáló portfóliókat keresem. Különböző heurisztikus és sztochasztikus vizsgálati technikákat alkalmazok, melyek közelítő megoldást kínálnak az NP nehéz problémára, polinom időben. A kutatási terület egy másik sarkalatos szakága az időbeli ütemezéselmélet, melyet több alkalmazott tudomány, így a pénzügyi számítástudomány is felhasznál. Klasszikus gyakorlati problémát vetek fel és számos heurisztikát dolgozok ki annak érdekében, hogy jó közelítő megoldáshoz jussak rendkívül előnyös skálázhatósági tulajdonságokkal.

Eredményeim szignifikánsan hozzájárulnak a pénzügyi számítások felgyorsításához és megbízhatóságának emeléséhez a pénzügyi alkalmazásban, aminek komoly pozitív hatása van a bankrendszerre, ilyen formán pedig az egész társadalomra.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Halász Zsolt

A virtuális eszközök és az elosztott főkönyvi technológia hatása a pénz és tőkepiaci szabályozásra

A virtuális eszközök egy speciális, eddig nem ismert eszközkategóriát jelentenek, megjelenésük és elterjedésük számos területen új szabályozási kihívásokat vet fel, így például a kibocsátásuk, a velük kapcsolatos műveletek és tranzakciók felügyelete (pl. tőzsdei szolgáltatások, hitelezés és egyéb pénzügyi tevékenységek), továbbá a blokklánc és az elosztott főkönyvi technológia alapú értékpapírok megjelenésével fontos kérdések merülnek fel az adózás, a számvitel és az értékpapírjog területén. Hasonlóképpen ezen eszközök technológiai alapját képező elosztott főkönyvi technológián alapuló pénzügyi eszközök és szolgáltatások is különleges szabályozási kihívásokat támasztanak.

E szabályozási témakör már évek óta szerepel a jogalkotási napirenden. Egy felhasználóbarát szabályozási rendszer kidolgozása, és megalkotása különösen globális (vagy legalábbis regionális) szinten, több mint valószínű a következő néhány évben.

Az elmúlt években állami szinten is tanúi lehettünk átfogó szabályozási törekvéseknek és innovatív szabályozási kísérleteknek egyes európai országokban a különböző kapcsolódó területeken, különösen Máltán, Franciaországban, Németországban, Liechtensteinben és Svájcban. Indokolt ezért áttekinteni egyes európai országok szabályozási megoldásainak legfontosabb elemeit, célkitűzéseit és jellemzőit, valamint azon javaslatokat is, amelyek uniós szinten történő elfogadása a közelmúltban történt, vagy a közeli jövőben várható.

A virtuális eszközökre fókuszáló szabályozási kérdések mellett indokolt annak vizsgálata is, hogy az új technológia, milyen lehetőséget nyújt a hagyományos jogintézmények számára, a bank és tőkepiaci területen is.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Mányó-Váróczi Violetta

Különös érdekek - érdekes különbségek.
Egyes KKV-k számviteli adminisztrációs
kihívásai

Egy közepes méretű magyar vállalkozás, évente több, mint másfél hetet tölt el csak a számviteli-adózási tevékenységek végzésével együttesen, úgy, mint például a könyveléssel; az adók-, a járulékok- és egyéb közterhek bevallásainak elkészítésével; a számviteli beszámoló összeállításával és közzétételével; valamint befizetések, feltöltések és igénylések benyújtásával, egy a Világbank által készített felmérés szerint.

A KKV-k adminisztrációs terhe és az azzal együtt járó adminisztrációs költségek csökkentésére az elmúlt évtizedek során, uniós és hazai szinten egyaránt nagy hangsúlyt fektettek a jogalkotók.

Többek között a számviteli törvény módosítása és a kapcsolódó rendeletek megalkotása, az új adónemek bevezetése, és ezáltal az egyszerűbb és kiszámíthatóbb szabályozás mind hozzájárultak a vállalkozási környezet kedvezőbb megítéléséhez.

Az előadás során arra keresem a választ, hogy az egyes jogszabályok a gazdasági társaságok esetében – összehasonlítva például a betéti társaságok és a korlátolt felelősségű társaságok választási lehetőségeit – milyen eltérést mutattak/mutatnak, adminisztrációs szempontból.

Az előadás rávilágít arra, hogy a számviteli-adózási tevékenység elvégzésével járó adminisztrációs teher csökkentése akkor valósítható meg, ha a kapcsolódó jogszabályok egymással jobban harmonizálnak.

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

Szalai Ákos

Vállalati döntések, kockázat és jog. A polgári, kereskedelmi, társasági jognak az üzleti döntésekben rejlő kockázatra gyakorolt hatása

Egy vállalat menedzsmentje, pénzügyi vezetői, kereskedelmi-marketing vezetői, kutatási-gyártási vezetői folyamatosan kockázatos döntéseket kénytelenek hozni. Az előadásban azt vizsgálom, hogy ezeket a kockázatokat a jogi (alapvetően a polgári, kereskedelmi jogi) környezet miképpen befolyásolja. Három fontos kérdésre fogunk kitérni:

1. Mit érthetünk kockázaton? Különös tekintettel arra, hogy a modern magyar kereskedelmi jogban a kockázatok (igazságos, méltányos, hatékony, stb.) elosztása központi kérdéssé vált. A kérdés különösen aktuális jelen pillanatban, amikor komoly viták folytathatók arról, hogy a velünk élő vírusok, illetve az ukrán háború tekinthető-e (közgazdasági vagy jogi értelemben) kockázatnak. Mind Frank H. Knight jól ismert kockázat-bizonytalanság megkülönböztetése, mind a polgári-kereskedelmi jogban központi szerepet kapó előreláthatóság fogalma alapján komoly dilemmákat fogalmazhatunk meg.
2. A jogrendszer (így a társasági jog, a szerződési jog, a felelősségi jog is) erőteljesen befolyásolja, hogy a döntéshozók milyen kockázatokat hajlandóak felvállalni, illetve milyen elővigyázatossági lépéseket tesznek a rossz kimenetek esélyének, illetve a kockázatok csökkentése érdekében.
3. Magára a jogrendszerre sokszor tekintünk úgy, mint a világot kiszámíthatóbbá tevő, illetve az abban rejlő kockázatokat csökkentő eszközre. Ugyanakkor a polgári és a kereskedelmi jogban központi kérdéssé – talán más jogágakkal összevetve is kiemelkedő szemponttá – válik a rugalmasság, az, hogy a jogrendszer válaszai alkalmazkodni tudjanak a konkrét helyzethez. Ez viszont az ún. jogi kockázatot emeli, vagyis a jogrendszer e tekintetben nem csökkenti, hanem éppen növeli a kockázatot.